

ការសម្ភាសរបស់អ៊ុំ ចាន់ សុផល

ក៖ អ្នកសម្ភាសឈ្មោះ សួន រាម

ខ៖ អ្នកត្រូវគេសម្ភាស ឈ្មោះចាន់ សុផល

ក៖ ជម្រាបសួរអ៊ុំឈ្មោះសួន រាម។ ខ្ញុំមកពីសាកលវិទ្យាល័យជាគម្រោងដើម្បីឱ្យយើងផ្សព្វផ្សាយប្រវត្តិរបស់ប្រជាជនខ្មែរយើង ដោយសារថាប្រទេសគាត់បានដឹងពីប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រវត្តិរបស់ឪពុកម្តាយគេមានន័យថានៅស្រុកខ្មែរ អត់មានដឹងពីប្រវត្តិសាស្ត្ររបស់ឪពុកម្តាយគេទេ។ អញ្ចឹងគាត់មានគម្រោងហ្នឹងមួយ ដើម្បីស្វែងរកម្តងទៀតដូចជាសិស្សនៅ សាកលវិទ្យាល័យBYU។ គាត់បានដឹងពីប្រវត្តិរបស់ខ្មែរចាប់អារម្មណ៍ ដើម្បីគាត់មកលេងនៅស្រុកខ្មែរយើង អញ្ចឹងសូមស្គាល់ឈ្មោះអ៊ុំឈ្មោះអីគេដែរ?

ខ៖ ខ្ញុំឈ្មោះចាន់ សុផល។

ក៖ ឥឡូវអ៊ុំអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ខ៖ ៦៧ហើយ។

ក៖ ៦៧នៅទីនេះគេហៅភូមិ?

ខ៖ ភូមិកម្មករ។

ក៖ ស្រុកអីគេដែរ?

ខ៖ ឃុំស្វាយប៉ោ ស្រុកសង្កែ ខេត្តបាត់ដំបង។

ក៖ អ៊ុំក្រុមគ្រួសាររបស់អ៊ុំមានគ្នាចំនួនប៉ុន្មាននាក់ដែរ?

ខ៖ មានគ្នាចំនួន៩នាក់ សុទ្ធតែក្មេងកំព្រាៗ។ ខ្ញុំដឹងដូចម្តេចមិញទៅឱ្យរៀនសូត្រ សព្វថ្ងៃហ្នឹងហើយជីវភាព ខ្ញុំដើរកោសខ្យល់ឱ្យគេទៅហើយ បានលុយមកគ្រាន់តែឱ្យទៅរៀនគ្មានបានធ្វើការអីធំដុំនឹងគេទេ។ ជីវិតខ្ញុំដូចជាពីដើមមកក៏កម្សត់ដែរ ពីដើមមកក៏ម៉ែខ្ញុំមានភាពក្រីក្រឪពុកម្តាយឈឺ។ ខ្ញុំនៅវ័យ១៣ឆ្នាំធ្វើស្រែធ្វើចម្ការចិញ្ចឹមម៉ែខ្ញុំទៅដល់ជំនាន់៧៥ ក៏បែកពី ម៉ែខ្ញុំទៅត បែបហ្នឹងដល់ជំនាន់ ប៉ុលពតវេទនាហ្នឹង។ អាពាហ៍ពិពាហ៍ ដល់ឥឡូវចប់ ជំនាន់ហ្នឹងហើយ

ចូលវ័យសព្វថ្ងៃវ័យចិញ្ចឹមចៅខ្លះ មានម៉ែខ្លះមានឪពុកទៅចេះតែតស៊ូទៅ។
ហេតុតែជីវិតហ្នឹងរស់ដូចថាជីវិតសាបសូន្យទៅអាណិតតែចៅទេ
គ្មានអីសព្វថ្ងៃនេះឱ្យតែបានចម្លងចៅឱ្យរួចបានរៀនសូត្រខ្លះ បានរៀនត្រឹមថ្នាក់ទី៥ ទី៦ខ្លះ
ចំណង (រកលុយដើម្បីឱ្យចៅ រៀន) ចៅតាំងពីតូច ហើយឥឡូវរៀនបាក់ខុប
ហើយឥឡូវធ្លាក់បាក់ខុបទៀតគ្មានការងារអី
ធ្វើទេ។ បើយើងធ្លាក់បាក់ខុបការលំបាកក្នុងគ្រួសារចេះ តែមានហើយគេអ្នកមាន ចេះតែមាន
ហើយខ្ញុំភាពក្រីក្រចេះតែក្រីក្រងើបវាមិនរួច។ យើងបន្ទោសថាយើងមិនរកមិនក្រចុះ បើរក
ណា បើចៅនៅតូចៗ ហើយម៉ែឪពុកខ្លះព្រាត់ប្រាសគ្នាអស់ខ្លះ ស្លាប់ខ្លះរស់ដល់ជីវិតរាល់ថ្ងៃ
ហ្នឹងគឺជីវិតចិញ្ចឹមចៅទេ។

ក៖ អញ្ចឹងចង់ដឹង.....

ខ៖ ឈ្មោះពិតប្រាកដរបស់ខ្ញុំឈ្មោះក្នុងបញ្ជីជាតិ។ ចាំស! ឈ្មោះក្នុងអត្តសញ្ញាណប័ត្រខ្ញុំ
ឈ្មោះចាន់ សុផល។

ក៖ អញ្ចឹងអ៊ីមានឈ្មោះហៅក្រៅទេ?

ខ៖ ហៅក្រៅមានខ្លះគេហៅខ្ញុំថាយ៉ែត ខ្លះគេហៅខ្ញុំថាយីដក។ ប៉ុន្តែឈ្មោះក្នុងបញ្ជីជាតិខ្ញុំ
ឈ្មោះ ចាន់ សុផល ប៉ុន្តែអ្នកប្រជាជនភូមិផងរបងជាមួយគ្នាគេចេះតែហៅយើង លេងហើយ
យីយ៉ែតហ្នឹងក៏ពីកំណើតម៉ែដាក់ឱ្យដែរ។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ប៉ុន្តែមិនដែលមានពាក្យហ្នឹងទេ ប្រើតែពាក្យ ចាន់ សុផលដែលធ្វើសំបុត្រកំណើតអី
ណោះ។

ក៖ ចុះឈ្មោះអីកុមារ?

ខ៖ ឈ្មោះពីកុមារនៅភូមិគេហៅយ៉ែតដល់ពេលធំពេញវ័យ សព្វថ្ងៃនេះគេដាក់ ចាន់ សុផល
តាមបញ្ជីជាតិ។

ក៖ ចង់ដឹងថា ក្រៅពីភាសាខ្មែរអ៊ីអាចនិយាយភាសាអីផ្សេងទៀតទេ?

ខ៖ អត់ចេះទេ! ភាសាខ្មែរមើលតែអក្សរមិនដាច់ផងហ្នឹង ឃ្លាខ្លះមើលមិនយល់ក៏រំលងចោលទៅ។

ក៖ បាទ!

ខ៖ កាលនៅពីតូចគ្មានបានរៀន សូត្រអីម៉ែឌីក្រីក្រដល់ហើយរៀនអក្ខរកម្មធម្មតាហ្នឹងដល់ពេលនេះ ទៅស្រុកទេសរត់ចុះរត់ឡើងក៏ (ប្រទេសមានសង្គ្រាម) បែកបាក់គ្នាអស់រហូតដល់សព្វថ្ងៃនេះ មិនដែលជួបបងប្អូនណា ឥឡូវមានម្តាយមីងមួយស្រុកកំណើតសព្វថ្ងៃហ្នឹង។ គាត់អាយុ៧២ហើយក្មួយនេះ៦២ហើយ។

ក៖ ចុះអ៊ីចេះសរសេរភាសាខ្មែរទេ?

ខ៖ ខ្ញុំមិនចេះសរសេរ ចេះតែអាន អានដូចថាយើងមើលបានខ្លះ។ បើពីដើមខ្ញុំសរសេរកើតតើប៉ុន្តែចាប់ពីជំនាន់ ប៉ុល ពត មកខ្ញុំសរសេរលេងកើតអញ្ចឹងចាំតែមើលទេ។ ខ្ញុំមើលទៅដូចថាខ្ញុំអានកាសែតអីអញ្ចឹងទៅមួយឃ្លាៗ តែបើឱ្យសរសេរខ្ញុំមិនចេះសរសេរលេខខ្ញុំស្គាល់ ប៉ុន្តែខ្ញុំសរសេរមិនកើត។

ក៖ តើអ៊ីដឹងថាអ៊ីកើតនៅណាទេ?

ខ៖ ខ្ញុំកើតនៅស្រុកមោង ភូមិអូរឈើទី។

ក៖ អញ្ចឹងអ៊ីអាយុប៉ុន្មានហើយ?

ខ៖ ៦៧!

ក៖ កើតឆ្នាំណា?

ខ៖ បើនិយាយពីឆ្នាំវិញកើតឆ្នាំនិយាយាមអត្តសញ្ញាណបត្ររបស់យើង១៩៥២។

ក៖ អញ្ចឹងអ៊ីមានចាំថ្ងៃអ៊ីរៀបការទេ?

ខ៖ ខ្ញុំរៀនកាលពីឆ្នាំ១៩៦៨។

ក៖ ចុះពីណារៀបការ?

ខ៖ ឪពុកម្តាយខ្ញុំរៀបឱ្យ។

ក៖ តើអ្វីអាចប្រាប់បានទេអំពីការជួបគ្នាដំបូង។

ខ៖ ជួបគ្នាដំបូងដូចជា យើងទៅនៅស្រុកគេអញ្ចឹងទៅឃើញ យើងទៅព្រោះយើង ទៅនៅ ជាមួយបងដល់យើងមានវ័យអាយុ១៦ឆ្នាំ តែស្តីដណ្តឹងតាមរយៈ ចាស់ៗអញ្ចឹងណា អញ្ចឹងខ្ញុំការនៅឆ្នាំ១៩៦៧។ ឆ្នាំ១៩៦៩ ខ្ញុំមានកូនប្រុសមួយចូលដល់ឆ្នាំ១៩៧០ខ្ញុំមានកូនពីរហើយ។

ក៖ តើមានបណ្តាការទេ?

ខ៖ បណ្តាការមាន ដូចជាយើងចាត់ចែងទៅចាត់អស់ទៅ (ឱ្យថ្លៃម្ហូប ឬផ្សេងៗ)។ ស្រុកយើងកាលអាពាហ៍ កាលស្រុកកើតសង្គ្រាមគ្មានសល់អីទេ សូម្បីតែរូបថត សល់រូបមួយដែរកាលណោះ ធ្វើកាតយើងទុកក្នុងហោប៉ៅ ចេះបានជាប់មួយហ្នឹងឯង។ រូបថតគាត់រៀងសំបុតអាពាហ៍ពិពាហ៍យើង ធ្វើតាំងពីឆ្នាំណោះមកមិនដឹងទៅណាអស់ទៅបាត់អស់ហើយ ម៉ែឪស្លាប់អស់ហើយ ខាងម៉ែក្មេកក៏ស្លាប់អញ្ចឹងទៅបាត់អស់គ្មានអស់អីទេ។ ពីដើមមកយើងនៅជាមួយម៉ែឪចំនួនកូនស្រី៦នាក់ ប្រុស២។ ប៉ុន្តែស្លាប់អស់ហើយនៅតែបងស្រីមួយ បីនាក់ទៀតស្លាប់អស់ហើយ។

ក៖ អ៊ីចាត់កូនទីប៉ុន្មាន?

ខ៖ កូនទី២។ បងស្រីខ្ញុំគាត់នៅសព្វថ្ងៃគាត់បងទី១ បន្ទាប់មកខ្ញុំទី២ ទី៣ដល់ទី៦ស្លាប់ អស់ហើយ។ ឥឡូវដូចជានៅរស់នៅជាមួយកូនអញ្ចឹងណា មើលកូនមើលចៅអញ្ចឹងយើងនៅផ្ទះគេរកស៊ីចិញ្ចឹមកូនចិញ្ចឹមចៅទៅអ្នកណាអត់ម៉ែឪខ្ញុំអ្នកមើលអញ្ចឹងទៅ។

ក៖ ថ្ងៃខែកំណើតរបស់ឪពុកម្តាយរបស់អ្វីមានចាំទេ?

ខ៖ អត់ចាំ!

ក៖ បាទ! យូរហើយ។

ខ៖ យូរហើយ ខ្ញុំមិនអាចចាំសំបុត្រកំណើតរបស់គាត់ទេ ដឹងតែចាំឈ្មោះគាត់។

ក៖ បាទ! ឈ្មោះអីគេអ៊ី?

ខ៖ ឪពុកខ្ញុំឈ្មោះ ញុល ចាន់។

ក៖ បាទ! ម្តាយអ៊ី?

ខ៖ ម្តាយខ្ញុំឈ្មោះនង រ៉ែម។

ក៖ ធ្វើស្រែ?

ខ៖ ចាំស! ធ្វើស្រែនៅស្រុកមោង ភូមិហូរវែង។

ក៖ ចង់សួរទៀតអ៊ីមានចាំថ្ងៃខែកំណើតរបស់ជីដូនជីតាក៏អត់ចាំដែរ?

ខ៖ អត់ចាំ! ជីដូនដឹងតែស្គាល់ឈ្មោះគាត់ ប៉ុន្តែយើងមិនដឹងគាត់ឆ្នាំណាអីឆ្នាំណាយើងមិនដឹង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ដឹងថាខាងម៉ែខ្ញុំឈ្មោះ យី ហាង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ហើយខាងពុកខ្ញុំឈ្មោះ យី ដែង និង តា ញូល។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ចាំស!

ក៖ ចុះកន្លែងកើតរបស់គាត់អត់មានចាំថាទីកន្លែងណា?

ខ៖ គាត់កើតនៅស្រុកហ្នឹងម៉ង់។

ក៖ ស្រុកអីគេអ៊ី?

ខ៖ ស្រុកនៅភូមិអូរវែងហ្នឹងម៉ង់ ពីដើមមកគាត់រស់នៅទីកន្លែងហ្នឹង។

ក៖ ពេលណាដែរ?

ខ៖ ពេលណាម៉េច?

ក៖ សុំទោសនៅពេលណាដែលអ៊ីមានចាំថាទីកន្លែងណាដែលគាត់ចាប់កំណើត?

ខ៖ ស្រុកគាត់នៅហ្នឹងហើយ។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ស្រុកគាត់នៅស្រុកហូរវែងហ្នឹង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ គាត់បានប្តីប្រពន្ធគាត់ក៏នៅអូរវែងហ្នឹងគាត់នៅហ្នឹងម៉ង់។

ក៖ អញ្ចឹងឪពុកម្តាយអ៊ុំនៅហ្នឹងទាំងអស់?

ខ៖ ចាំស! នៅហ្នឹងទាំងអស់គ្នា។

ក៖ នៅប្រទេសកម្ពុជា?

ខ៖ ចាំស!

ក៖ មានចាំខេត្តណាទេ?

ខ៖ ខេត្តបាត់ដំបងយើង ភូមិអូរវែង ឃុំខ្លួចអង្កាដី ស្រុកមោងឫស្សី ខេត្តបាត់ដំបង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ចាំស!

ក៖ អត់មានរឿងអីផ្សេងទៀត ក្រៅពីរឿងរ៉ាវហ្នឹងអត់មានចាំអីទៀត១៩៧១?

ខ៖ ១៩៧១ស្រុកកើតសង្គ្រាមហើយហ្នឹង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ ដូចថាសង្គ្រាមហ្នឹង យើងបើនិយាយទៅវាកម្សត់រឿងសង្គ្រាមហ្នឹងណា រត់ណា មួយយន្តហោះទម្លាក់អីអញ្ចឹងទៅមិនបាត់និយាយទេព្រោះថាគេដឹងហើយ។

ក៖ បាទ! អ៊ុំអាចរៀបរាប់អ្វីដែលអ៊ុំចាំទាំងពីកុមារីក៏ឆ្លងគាត់អីគេខ្លះនៅឆ្នាំ១៩៥០ ១៩៦០ ១៩៧០មានចាំអីទៀតទេ?

ខ៖ ឆ្នាំ១៩៥០-១៩៦០ យើងនៅវ័យដូចថា១៣ឆ្នាំអញ្ចឹងណា។

ក៖ បាទ!

ខ៖ យើងនៅជាមួយឪពុកម្តាយ តាមឪពុកម្តាយរហូតបម្រើឪពុកម្តាយរហូតអញ្ចឹងទៅ ដល់ពេលវ័យយើងមានប្តី យើងបែកពីឪពុកម្តាយមកដូចជាឃ្លាតឆ្ងាយតាមស្រុកភូមិ នៅខេត្តគេអញ្ចឹងទៅ។

ក៖ បាទ!

ខ៖ នៅជំនាន់យើង១៩៧៥នេះចេញមក យើងបែកម៉ែឪពុក១៩៧៥ រហូតដល់ជំនាន់ ប៉ុលពត ហ្នឹង។

ក៖ បាទ!

ខ៖ បានបែកគ្នាស្លាប់អស់ហើយនៅតែខ្ញុំបងប្អូន២នាក់ហ្នឹងឯង។

ក៖ បាទ! អញ្ចឹងសូមអរគុណច្រើនដែលបានឱ្យ ខ្ញុំសម្ភាសថ្ងៃនេះហើយ តើខ្ញុំអាចសុំរូបអ្វីបានទេ?

ខ៖ រូបបានតើ។

ក៖ បាទ! អរគុណច្រើនអ៊ីដម្រាបលា។

ខ៖ ចាំស!

ក៖ អរគុណច្រើន។